

НАЦИОНАЛЕН ВЕСТНИК

ПРЯЖИЯ

Брой 4 • год. ХСVII • 22 февруари 2019 г. • цена 0,40 лв.

www.stdbg.org

Отчет за дейността на Съюза за 2018 година

На стр. 3

План-програма за дейността на Съюза за 2019 г.

На стр. 6

ЕЛЕНА ХАЙТОВА:

НИКОЛАЙ ХАЙТОВ ИЗДУХА ПЕПЕЛТА ОТ ЗАБРАВАТА НА КАПИТАН ПЕТКО ВОЙВОДА

Писателят често казал, че филмът е за тези, които се чувстват истински българи, но и за тези, които не са дотам българи

ИНТЕРВЮ НА ГЕОРГИ АНДОНОВ, КЪРДЖАЛИ

Елена Хайтова е родена на 9 януари 1947 г. в Куклен, Пловдивско. Дъщеря е на Николай Хайтов от първия му брак. През 1970 г. завършила българска филология в СУ „Св. Климент Охридски“ и е разпределена да даскалува в Родопите. Няколко години е учителка по български език и литература в Смолян. Тук се запознава със съпруга си Никола Гигов – поет, писател, публицист и изследовател на Орфей. Работила е като редактор в окръжния вестник в Смолян и литературната притурка „Здравец“, както и в много издания в столицата – „Антени“, „Континент“, „Родни планини“, сп. „Родопи“ и други. Била е специален кореспондент на в. „Отечествен глас“ и

в. „Марица“. Автор е на две книги за певицата Валя Балканска – „Сама сред звездите“ и „Разбъркани кичилки“. „Искри от Рожен“ е книга за българите мохамедани, които съзнават, че са потомци на насилствено помоха-

меданчени българи. „Баща ми – най-дивият разказ“ и „Гладиаторът Хайтов“ са посветени на изтъкнатия класик, а „Безумният Орфей“ – на съпруга ѝ. Посетила е над 40 държави с Никола Гигов, много от тях, за да

проследи влиянието на Николай Хайтов по света. Удостоена с редица престижни национални награди.

На 7 февруари т.г. се навършиха 119 години от смъртта на славния Капитан Петко войвода, а неотдавна, след 36 години, БНТ 1 излъчи за втори път култовия биографичен филм за него, написан по сценарий на баща ви Николай Хайтов. Това е изключителен филм, който би разтърсил всяка поздравяла българска душа. Не смятате ли, че ликът на вечния харамия и борец за национална свобода трябва да стои редом до Апостола на свободата Васил Левски и Ботев?

– Не бих казала, че са 36 годините от първото му излъчване. Лично аз съм гледала този филм по други телевизионни канали. Истината обаче е, че той винаги се е излъчвал в неудобно за гледане време, някак си под сурдинка, защо ли? Ами правят се аналогии с днешното време и се оказва, че много от проблемите на миналото са и днешни проблеми, т.е. – нищо ново под слънцето.

Продължава на 2-а стр.

ПОЧИТ КЪМ ВОЙВОДАТА

На 7 февруари т.г. тракийци и признателни граждани в цялата страна се поклониха пред паметта на Войводата

Варна

и положиха цветя пред паметниците му. Навършиха се 119 години от смъртта на легендарния войвода, революционер и основател на тракийската организация. Многобройните паметници на Капитан Петко войвода, издигнати в България, Италия и Украйна свидетелстват за народната признателност към делото на войводата.

В Хасково пред паметника на Капитан Петко войвода се събраха тракийци, граждани и ученици да почетат безсмъртното му дело. Слова произнесоха д-р Красимира Узунова – главен уредник в Регионалния исторически музей, и общинският съветник Димитър Шалапатов – член на Върховния комитет на СТДБ. Учениците от Природо-математическата гимназия и от основно училище „Хрписто Смирненски“ присъстваха на нагледен урок по история. В поклонението, организирано от тракийското дружество, участваха ръководителите на патриотичните организации в.от града и региона. Във Варна тракийци – членове на Регионалното тракийско дружество се поклониха на гроба на Капитан Петко войвода и поднесоха венци и цветя.

Хасково

СРЕЩА С МИНИСТЪР КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

На 7 февруари 2019 г. председателят на Съюза на тракийските дружества в България Красимир Премянов и д-р Ваня Стоянова, научен секретар на Тракийския научен институт, имаха среща с министъра на образованието и науката Красимир Вълчев. На срещата бяха обсъдени възможностите по повод 175-ата годишнина от рождението на Капитан Петко войвода, да се намери подходяща форма за запознаване на учениците с неговия живот и дело, които биха съдействали за тяхното патриотично възпитание. Представителите на СТДБ и ТНИ подариха на министър Вълчев монографията на проф. Ив. Филчев за историята на тракийското движение и предложиха в помощ на учителите и учениците брошура, подготвена от Тодор Корюев със заглавие: „ПОДВИЗИ, КОИТО ГРАНИЧАТ С ЛЕГЕНДИТЕ. Капитан Петко войвода – кой ли не е слушал за него...“ Брошурата е в електронен вид с посочена литература.

Проведената среща е част от националната програма на СТДБ за честване на 175-ата годишнина на Капитан Петко войвода, която е под патронажа на президента на Република България Румен Радев.

ГЕН. ТОДОР БОЯДЖИЕВ – ДОКТОР ХОНОРИС КАУЗА НА УНИБИТ

Генерал о.з. Тодор Бояджиев бе удостоен с титлата „Доктор хонорис кауза“ на УниБИТ (Университет за библиотечнознание и информационни технологии) „за голямия принос за интензивното развитие на международните контакти, за образователни заслуги и за утвърждаване престижа на институцията“. Ген. Тодор Бояджиев е заместник председател на Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България. Церемонията стана в Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“ на научна конференция на тема „Лидерство и практики в управлението на системата на националната сигурност“. Бяха връчени годишните награди за лидерство на името на Стефан Стамболов, присъждани от 2009 г. насам от Института за лидерство към УниБИТ. Новите носители на наградата са вицепрезидентът Илияна Йотова и главният прокурор Сотир Цацаров.

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА СТДБ ПРЕЗ 2018 ГОДИНА

ЕДИНСТВО, ВОЛЯ, РОДОЛЮБИЕ

Това бе мотото, под което премина дейността на СТДБ през изтеклата година. И през 2018-та както винаги досега, усилията на Върховния комитет, на Централното ръководство, на председателя, на тракийските дружества по места и на съставните структури на съюза бяха насочени към реализацията на идеи и дейности за издигане ролята и влиянието на организацията в българското общество и повишаването на нейния авторитет като разпознаваема и значима гражданска, патриотична, родолюбива обществена структура.

Заложени и изпълнени бяха значими национални мероприятия от организационен характер, които демонстрираха единството на съюза, неговата монолитност и масовост и волята на неговите членове да се утвърждават основните принципи и ценности на тракийското национално движение, завещани от дедите ни.

Най-важното в работата ни бе да предизвикаме гравитационни процеси и енергия в организацията, да укрепим нейното единство и монолитност, кадрово и структурно, за да се чува силно нейният глас в съюзните структури и в българското общество. Днес можем да отчетем със удовлетворение, че през изтеклата година бяха отбелязани тържествено и достойно всички заложени в План-програмата основни прояви, организирани от СТДБ. Благодарение на възрожденските усилия, воля и дух на тракийци – за което благодарим – бяха изпълнени и основните задачи, залегнали в нея.

Настоящият отчет е изготвен в рамките на План-програмата на организацията за 2018 г., утвърдена от Върховния комитет на СТДБ. Основавали сме се на информацията, получена от тракийските дружества по места и в съответствие с водената отчетност на дейността на СТДБ, както и от публикации в медиите. Възможно е да са пропуснати някои инициативи и дейности, по които не е постъпила навреме необходимата информация, но тя ще бъде попълнена в хода на разискванията. Равносметката показва, че през изминалата година реализирахме всички заложени в План-програмата мероприятия, подчинени на основните цели и задачи на съюза съгласно решенията на ВК на СТДБ. Те бяха обединени от следното:

ОСНОВНА ЦЕЛ: Засилване влиянието на СТДБ в българското общество и неговата роля в отстояване на националните интереси.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ: Укрепване на организационното състояние на СТДБ, основните структури и тракийски дружества, членове на СТДБ. Отбелязване на значимите дати и събития от историята на тракийското движение съгласно утвърдената План-програма от ВК на СТДБ и по отделни програми, утвърдени между ЦР и тракийските дружества. Работа по патриотичното възпитание и укрепване на националното самосъзнание на българското население в Родопите. Разширяване на аудиторията на в. „Тракия“ и увеличаване на абонамента му. Привеждане на финансовата дейност в съответствие с изискванията на Устава и формиране на

устойчиви източници на доходи за финансово осигуряване на изпълнението на План-програмата.

Осъществени бяха и ОСНОВНИТЕ ИНИЦИАТИВИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОСНОВНАТА ЦЕЛ:

1. Отбелязване на 115 години от Илинденско-Преображенското въстание и 105 години от геноцида над тракийските българи;
2. Именуване на метростанция с името „Тракия“;
3. Отбелязване на 85 годишнината от създаването на Тракийския женски съюз;
4. Подготовка за поставяне на бюст-паметник на Капитан Петко войвода в Алеята на възрожденците в Борисовата градина в София;
5. Завършване на първия етап от подготовката на енциклопедия „Тракия“ и постъпки за нейното дигитализиране;
6. Тържествено честване на 26 март – Деня на Тракия и Одринската епопея в София и в страната;
7. Издаване на книгата на Любомир Милетич на английски език;
8. Продължаване на усилията за популяризирането на опита от съвместната работа със Столичната община за въвеждането на изучаване на живота и делото на Капитан Петко войвода и историята на тракийското движение в учебните заведения

Трябва да се отбележи и е похвално, че усилията на всички структури на съюза бяха подчинени на основната цел от План-програмата и на всички мероприятия присъстваха членове на Централното ръководство на СТДБ.

Бяха положени много усилия за организационното укрепване и териториалното представителство в регионите, където имаше опити за разцепление, които усилия ще продължат и през следващата година. **В Бургас беше учредено тракийско дружество „Странджа“ с председател Стефан Колев и Регионален съвет с председател Гено Пухов. Новоучредени и възстановени дружества имаме в Асеновград, Търговище, Пловдив, Варна, Смолян, Кърджали, Крумовград, Любимец, Ивайловград, Червен бряг.**

Процесът ще продължи и през 2019 г. Бяха направени бързи стъпки за своевременната защита на интересите на съюза чрез завеждане на дела по съответния юридически ред. Достойно и законно защитаваме и марките си от Патентното ведомство, на които сме собственици. Бе проучен, систематизиран и подреден архивът на съюза, съобразно всички налични документи, които се съхраняват в СТДБ. Основните прояви, залегнали в План-програмата на съюза и организирани от СТДБ и тракийските дружества, се ползваха с широка популярност, намериха широк отзвук и бяха основен акцент в работата му:

- Отбелязване на 26 март – Деня на Тракия, в столицата и в страната;
- Национален тракийски мла-

дежки събор „Илиева нива“ – Ивайловград;

- Национален тракийски събор „Богородична стъпка“ – Стара Загора;

- Годишнина от Илинденско-Преображенско въстание на „Петрова нива“;

- Национален тракийски женски събор в с. Аврен;

- Годишнина от разорението на тракийските българи в Маджарово

- Традиционни тракийски събори в Одрин – църквите „Свети Георги“ и „Свети Константин и Елена“;

- Национален тракийски гергьовски събор в Поморие;

- Национален тракийски фестивал „Божура“ – Средец;

- Национален тракийски фолклорен събор „Св.Св. Константин и Елена“ в Бродилово;

- Национален тракийски събор, посветен на Илинденско-Преображенското въстание в Родопите – с. Славейно;

- Национална среща „Завръщане към корените“

- Национална инициатива „По обратния път на дедите ни“

- Национален християнски събор „Спасовден“ – Ямбол

- Национални хайдушки празници „Капитан Петко войвода“ – Чепеларе

Продължи и получи развитие традиционният вече диалог с държавните институции и обществените организации. В тази връзка следва да отбележим доброто взаимодействие и сътрудничество с Народното събрание, Министерския съвет, Президентската институция

съвместно с издателство „Захарий Стоянов“, където представяме книги на видни писатели, публицисти и общественици. Досега от страна на СТДБ това бяха чл. кор. проф. Васил Проданов и главния редактор на в. „Тракия“ Тодор Коруев.

Ето и хронологията на по-важните събития и инициативи на съюза през годината:

4.01.2018 г. – Представители на Съюза на тракийските дружества в България се поклониха пред подвига на Освободителите по повод на 140 години от Освобождението на София от турско робство

7.01.2018 г. – Представители на СТДБ, водени от председателя Кр. Премянов участваха в тържествата на 7 януари за официалното откриване на реставрираната желязна църква „Св. Стефан“ в Истанбул.

Кирил Сарджев – заместник-председател на Върховния комитет на СТДБ и председател на ТД „Георги Сапунаров“ в Хасково, Краснодар Беломорски – заместник-председател на ЦР на Съюза, Гено Пухов – заместник-председател на Върховния комитет на СТДБ и председател на Регионалния съвет на Съюза в Бургаска област, Михаил Вълв – заместник – председател на ЦР на СТДБ и председател на ТД в Ямбол, Цанко Атанасов – председател на ТД „Одринска епопея“ – в Стара Загора, представители на тракийски дружества от Варна, Бургас, Ст. Загора, Хасково и Ямбол, бяха на тържествата в Истанбул.

16.01.2018 г. – Представители на Съюза на тракийските дружества в България, Тракийския нау-

войвода на Преображенското въстание в Странджа през 1903 г.

31.01.2018 г. – В Хасково бе открита ремонтаната зала за репетиции на представителен ансамбъл „Китна Тракия“ към ТД „Георги Сапунаров“. На тържественото откриване присъстваха Кр. Премянов – председател на СТДБ, Михаил Вълв и Краснодар Беломорски – заместник – председатели на ЦР на СТДБ, членовете на ВК на СТДБ Тодор Коруев и Хубен Стефанов, Ст. Начев – главен секретар на Съюза, Маргарит Петров – председател на ТД „Бойко Чавдаров“ в Харманли, Тодор Каваков – председател на ТД в Димитровград, Михаил Димитров – председател на ТД в Любимец, д-р Стефка Здравкова-заместник областен управител на Хасково, Радослава Кафеджийска – първи секретар на Генералното консулство на България в Одрин, представители на тракийските дружества от цялата страна.

5.02.2018 г. – С водосвет, песни и тържествени слова на 31 януари т.г. бе открит новият дом на ТД „Лазо Лазов“ в гр. Средец. На тържеството присъстваха кметът на община Средец инж. Иван Жабов, председател на СТДБ Красимир Премянов, заместник-председателите на Централното ръководство Михаил Вълв и Краснодар Беломорски, главният секретар на СТДБ Стефан Начев, заместник-председател на Върховния комитет Гено Пухов, председател на тракийското дружество „Странджа“ в Бургас Стефан Колев, зам.-председател на дружество „Странджа“ Лазар Налбантов.

16.02.2018 г. – Като отчетат необходимостта от полагане на системни усилия за издигане на българския дух, родолюбивото и военно-патриотичното възпитание на българските граждани, Съюзът на офицерите и сержантите от запаса и резерва (СОСЗР) и Съюзът на тракийските дружества в България (СТДБ) подновиха своето дългогодишно сътрудничество. Споразумението беше подписано на 16 февруари т.г. от председателите на двете неправителствени организации генерал от резерва Златан Стойков и Красимир Премянов.

3.04.2018 г. – В Кърджали бе учредено ново тракийско дружество „Тракийско сърце“.

По покана на учредителите гости на събранието бяха Чавдар Георгиев – член на централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България (СТДБ) и Михаил Вълв, заместник-председател на СТДБ и председател на тракийско дружество „Тракия“ в Ямбол. За председател на новото дружество бе избрана Мариана Ликова.

12.04.2018 г. – Председателят на Съюза на тракийските дружества в България Красимир Премянов изнесе публична лекция пред клуба на учените ветерани в Университета за национално и световно стопанство. Темата на лекцията бе „СТДБ – история, настояще и перспективи“, след която се проведе дискусия. На форума присъстваха представители на академичната общност и на тракийци.

На заседанието в Тракийския дом

и ръководствата на политическите партии и граждански организации, както и с БАН, с която имаме договор за сътрудничество.

По инициатива на СТДБ чрез ПК „Тракия“ в НС бе внесен законопроект за удължаване срока за компенсациите на тракийци и техните потомци от Беломорска Тракия, което засяга интересите на десетки хиляди наши членове.

Утвърдиха се новите събития в програмата на съюза – Националният конкурс „С песните на Калинка Згурова“ в Бургас и Националните хайдушки празници „Капитан Петко войвода“ в Чепеларе, които през 2018 година присъстваха официално в План-програмата на съюза.

През есента в Тракийския дом бе създаден и започна творческата си дейност Литературен салон

чен институт, тракийско дружество „Тракия“, София и „Национална инициатива „Завръщане към корените“ и „По обратния път на дедите ни“ поднесоха цветя от името на тракийци и потомците на тракийските бежанци на паметната плоча на Любомир Милетич в София на ул. „Шипка“ 21 по повод на 155 години от рождението му. 29.01.2018 г. В конферентната зала на СТДБ в София, представители на тракийско дружество „Тракия“ София, Тракийско сдружение „Национална инициатива „Завръщане към корените“ и „По обратния път на дедите ни“, Централен клуб „Родопи“ и клуб „Ветерани“ се поклониха пред делото на Михаил Герджиков – виден деец на Македоно-Одринското революционно движение, организатор и главен

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА СТДБ...

Продължава от 3-а стр.

20 и 21. 04.2018 г. – В к.к. „Златни пясъци“ във Варна се проведе семинар с активисти на тракийското движение. Организатори на семинара бяха Съюзът на тракийските дружества в България и Тракийският научен институт. В семинара взеха участие представители на ръководството на СТДБ, на Тракийския научен институт, председателите на тракийски дружества от София, Варна, Бургас, Бяла, Стара Загора, Ямбол, Сливен, Хасково, Поморие, Созопол, Средец, Асеновград, Свиленград, Димитровград, Харманли, Велинград, Перник, Велико Търново, Шумен, Търговище и др., както и ръководствата на Тракийския женски съюз и на Тракийския младежки съюз при Съюза.

26.04.2018 г. – По предложение на Съюза на тракийските дружества една от метростанциите в София ще носи името „Тракия“ – това реши на своето 52-ро заседание Столичният общински съвет (СОС)

24.05.2018 г. – В официалната церемония по честването на празника участваха Кр. Преманов – председател на СТДБ, Кр. Беломорски – заместник-председател на ЦР на СТДБ, представители на ръководството на Софийското дружество и негови членове, столичани и гости на града, представители на официални институции и учители, ученици, хора на науката и културата.

24.05.2018 г. – Читалище „Тракия – Пловдив – 2008“ отбеляза 10-годишен юбилей.

4.06.2018 г. – В залата на Държавния архив в Смолян се събраха местни тракийци, които решиха да възстановят тракийското дружество, чиято дейност бе блокирана поради заболяването на стария председател Андрей Печилков, а по-късно поради кончината на избрания нов председател доц. Христо Гиневски. Взето бе решение събранието да бъде не само възстановително, но и учредително, тъй като тракийското дружество в новия си обогатен състав ще бъде записано в регистъра на Агенцията по вписванията. За председател на тракийското дружество в Смолян бе избрана историчката Мария Костадинова Консулова

4.06. 2018 г. – Красимир Преманов – председател на Съюза на тракийските дружества в България и о.з. полк. Чавдар Петров – председател на Национална асоциация Сигурност (НАС), подписаха Споразумение за сътрудничество между двете обществено-патриотични организации.

5.06.2018 г. – Ръководството на СТДБ изпрати информация за тракийския въпрос и книгата на акад. Л. Милетич на английски език до Жан-Клод Юнкер и Доналд Туск. На 19 и на 26 юни двамата европейски ръководители изпратиха до г-н Преманов благодарствени писма.

21.07.2018 г. – Представител на СТДБ участва в честването на 115-та годишнина от началото на Илинденско-Преображенското въстание в Смилево. Краснодар Беломорски – зам.-председател на Централното ръководство на СТДБ, бе гост на честването по покана на председателя на Българския културен клуб в Скопие. От името на тракийци бяха поднесени цветя пред паметника на Даме Груев и бе връчен поздравителен адрес до участниците от председателя

на СТДБ Красимир Преманов.

27.07.2018 г. – В Тракийския дом в Стара Загора се проведе заседание на Регионалния съвет на тракийските дружества от Старозагорски регион – Казанлък, Енина, Бузовград, Копринка, Дъбово, Горно Ботево, Хан Аспарухово, Ракитница. То бе водено от Цанко Атанасов – председател на тракийско дружество „Одринска епопея“ – Стара Загора и председател на Регионалния съвет.

25.08.2018 г. – СТДБ почете 141 години от Шипченската епопея. От името на Съюза на тракийските дружества в България бе положен венец в знак на признателност пред загиналите за свободата български и руски войни.

3.09. 2018 г. – В Тракийския дом на ул. Стефан Караджа № 7А бяха открити книжарница и галерия. Новият просветно-културен център е съвместно дело на издателство „Захарий Стоянов“ и Съюз на тракийските дружества в България,

15.09. 2018 г. – Честван бе 10-годишен юбилей от създаването на българското читалище „Просвета“ към църквата „Св. Георги“ в град Одрин. Одринското просветно средище е първото читалище извън пределите на България, създадено като клон на свиленградското „Просвета 1870“. Кр. Беломорски поднесе поздравителен адрес от името на ръководството на СТДБ.

15.09.2018 г., В област Одеса

26 март 2018 г. – Денят на Тракия

председателят на СТДБ Красимир Преманов участва в VIII Общоевропейски български събор и произнесе слово.

27.09.2018 г. – Общинските съветници в Поморие гласуваха единодушно внесено от кмета Иван Алексиев предложение за присъждане на члена на ЦР на СТДБ и съпредседател на ТЖС Елена Мурджева званието „Почетен гражданин на Поморие“. Предложението бе направено от граждански инициативен комитет, съставен от учени, тракийски дейци и общественици по идея на СТДБ. Званието на Елена Мурджева е присъдено за цялостния ѝ принос за съхранение на националната историческа памет и за активното ѝ съзидателно участие в обществения живот на Поморие.

27.10.2018 г., Под почетния патронаж на вицепрезидента на Република България Илиана Йотова се проведе тържественото честване на 85-тата годишнина на Тракийски женски съюз при Съюза на тракийските дружества в България. Организатори на честването бяха Тракийския женски съюз при СТДБ и Съюз на тракийските дружества в България.

29.10.2019 г. – В залите на Радио Шумен бе открита изложба под

надслов: „Алея на родовата памет от Тракия“. Организатор на проявата бяха тракийци от народното читалище „Пробуда – 1906 г.“ в с. Никола Козлево, с подкрепата на кмета на общината – Ефрем Реджеб. Бе прочетен поздравителен адрес от председателя на СТДБ Красимир Преманов.

1.11. 2018 г. – С тържествен водосвет беше открит нов офис на тракийско дружество „Странджа“ в Бургас, което е част от националната организация Съюз на тракийските дружества в България.

Отвори врати Литературния салон, плод на сътрудничеството между СТДБ и Издателство „Захарий Стоянов“.

ДЕЙНОСТТА НА ТРАКИЙСКИЯ НАУЧЕН ИНСТИТУТ ПРЕЗ 2018 Г.

През 2019 г. дейността на ТНИ беше организирана около осъществяването на следните основни теми и задачи:

Известията на ТНИ: Издаден беше т. 16 и е в подготовка за печат т. 17 на изданието, който ще излезе в началото на 2019 г.

Във връзка с честването на Деня на Тракия – 26 март, беше подготвена и отпечатана цветна диплома с текст и илюстрации, свързани с основните акценти в отбелязването на празника.

На 26 март 2018 г. в Големия салон на БАН беше организирано представяне на публикации на ТНИ, ръко-

на ТНИ в телевизионни и радио-предавания, интервюта и централния и местния печат.

Продължи работата по Енциклопедия „Тракия“.

През м. април 2018 г. работна група на ТНИ извърши проучвателна работа в Одеския областен архив по темата „История на българската диаспора в Украйна през 19 и 20 век“, голямата част от която произхожда от Тракия.

ТНИ, съобразно своята специфика, оказваше сътрудничество на СТДБ при изпълнението на неговата програма: Директорът и научният секретар на ТНИ участваха в обучението на кадри в хотел „Плиска“, Златни пясъци на 20-22 април 2018 г. ТНИ участва в подготовката на декларации на СТДБ по различни въпроси – във връзка с изказването на турския президент Ердоган за неговите „душевни граници“ протестиращи се на българска територия; по повод срещата във Варна на българския премиер, представител на ЕС и Реждеп Ердоган; във връзка със 115 годишнината от Илинденско-Преображенското въстание и манипулациите по този въпрос в Република Македония и др.

ТНИ беше сред съорганизаторите на 9-та Национална инициатива-среща „Завръщането към корените“ на потомци на бежанци от Одринска Тракия, Беломорска Тракия и Мала Азия на 28 април 2018 г. в Несебър.

Тракийски женски съюз

Дейността на ТЖС през 2018 г. беше насочена изцяло към отбелязване на 85 годишнината от създаване на ТЖС. Целите, които си поставихме бяха две:

– чрез дейности, свързани с отбелязване на годишнината да се активизира работата на тракийските дружества за изследване на историята на дружествата, в частност на женското движение, изследване на фолклор и традиции.

– Отбелязването на годишнината да спомогне за организационно укрепване на ТЖС и на женските секции по места

Основните дейности, свързани с отбелязване на годишнината бяха обсъдени и приети на проведен Национален съвет през м. ноември 2017 г.

Основните дейности на национално ниво бяха:

– Създаване на сборник „посветен на изявени деятелки на женското движение от създаване на ТЖС до днес. Подготовката на такъв сборник трябва да стане по предложение на дружествата по места. Чрез издирване на активистки на тракийското движение на практика се изследва историята на тракийското движение по места.

– Подготовка на почетен плакет, с който да бъдат наградени изявени деятелки на тракийското движение по места. На проведената среща на женския актив през м. юли 2018 г. това решение бе допълнено с решение да бъде учредена и грамота за награждаване на жени-тракийки и да бъдат връчвани почетен плакет и почетна грамота и на фолклорни групи „постигнали високи творчески резултати.

– Обвързване на работата по честване на годишнината с издирване на жени тракийки, участнички в освободителните борби (в частност проучване ролята на жените в Илинденско

Преображенското въстание)/

– Провеждане на събор възпоменание в памет на избитите жени и деца в местността „Мъгленик“ край с. Аврен

– Провеждане на тържествено честване на 85 годишнината през м. октомври 2018 г.

На базата на тези национални инициативи отделните женски секции трябваше да наележат свои конкретни дейности за отбелязване на годишнината.

В изпълнение на целите и планираните дейности през 2018 г. бе извършено следното:

1. Изработи се плакет, който по предложение на дружествата по места и по решение на определената национална комисия бе връчен на изявени деятелки на тракийското движение. За информиране на всички дружества за сроковете за предложението беше публикувано съобщение във в. „Тракия“, изпратиха се писма по електронната поща на всички дружества, имащи електронна поща, направи се подробни разяснения на проведения семинар на тракийския актив във Варна.

Връчването на плакетите стана на проведените чествания по места, посветени на 85 г. на ТЖС. Връчването на наградите ще продължи и през 2019 г.

2. Започна събиране на предложения от дружествата за издаване на сборник, посветен на изявените жени, деятелки на тракийското движение. Предложенията, които са получени, се нуждаят от сериозна обработка и по решение на съвещанието на актива от м. юли 2018 г. подготовката за издаването на този сборник ще продължи и през 2019 г.

3. Във връзка с отбелязване на годишнината от Илинденско-Преображенското въстание и обвързването на тази годишнина с юбилея на ТЖС, ТЖС взе участие в научната конференция, проведена на Петрова нива. Беше направено проучване на изявени жени, участнички във въстанието и изготвена презентация за мястото и ролята на жените във въстанието, изнесена от съпредседателката на ТЖС Иванка Мечева. Презентацията бе предоставена на тракийски дружества, които я използват при провеждане на свои изяви, посветени на въстанието и годишнината на ТЖС.

4. Националните мероприятия, свързани с 85 години на ТЖС бяха провеждани на възпоменателния събор в с. Аврен и националното честване на създаването на ТЖС в Стара Загора. Беше отправена покана към Илиана Йотова, вицепрезидент на Република България, честванията да се проведат под нейния патронаж. Отчитайки значимостта на двете събития, г-жа Йотова прие поканата и присъства на събора в с. Аврен. На 22.09.2018 г. се проведе възпоменателният събор в с. Аврен, посветен на 85 г. от създаване на ТЖС. Освен от вицепрезидента г-жа Йотова, съборът бе уважен и от председателя на БСП Корнелия Нинова. Съборът премина при много по-активно участие на тракийските дружества от страната.

– Изхождайки от разбирането, че жените за тези, които най-ревностно съхраняват фолклора, част от проведените през 2018 г. национални фолклорни събори бяха посветени на годишнината

Продължава на 5-а стр.

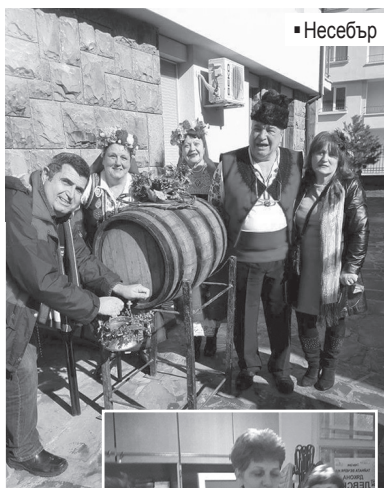

ТРИФОН ЗАРЕЗАН ПО СТАРАТА ТРАДИЦИЯ

Празникът на лозарите и виното събра мнозинство в клуба на тракийското дружество „Яни Попов“ в Созопол. Ето какво ни написаха созополските тракийци:

„ТРИФОН ЗАРЕЗАН Е! Заря-захме лозичките! На берекет да е! И грозде и вино! По много да

има! И веселба! По тракийски! И дегустация!!! Кое да отличиш? И с дарове майсторлъка на баш винарите да споделиш! Наздраве на всички! Спорни дела!“ Трифон Зарезан бе отпразнуван и от тракийците в Несебър и Ивайловград.

Несебър

Несебър

Ивайловград

Созопол

„ПЕСНИ И ТАНЦИ БЕЗ ГРАНИЦИ“

Община Свиленград и народно читалище „Просвета 1870“ – Свиленград подготвят 14-ия международен фолклорен фестивал „Песни и танци без граници“, който ще се състои от 14 до 16 юни т.г. на откритата сцена в парк „Младежки“. Фестивалът е под патронажа на кмета на Община Свиленград инж. Георги Манолов, а съпътстващо негово събитие е фестивалът на балканската скара „Свиленград Мези“. Във фестивала могат да участват певчески групи, танцови състави, ансамбли, индивидуални изпълнители – певци и инструменталисти от България и чужбина, както и танцови клубове и формации, изучаващи български народни хора, без възрастови ограничения. Оценката и награждаването ще се извършат в две възрастови групи – до 16 години и над 16 години. Наградите, осигурени от Община Свиленград, се присъждат в категории:

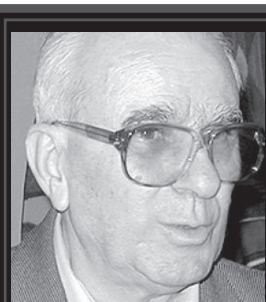
танцов състав, ансамбъл, певческа група – автентичен фолклор, певческа група – обработен фолклор, индивидуален изпълнител певец, индивидуален изпълнител инструменталист и танцов клуб/ формация. Наградите във всяка категория са следните: 3-то място – диплом и бронзов медал, 2-ро място – диплом и сребърен медал, 1-во място – диплом, златен медал и парична премия; награда за най-малък изпълнител – диплом и плакет, и голямата награда на фестивала – диплом, плакет и парична премия. Всички участници във фестивала получават грамота. Журито ще бъде ръководено от проф. Милчо Василев – ректор на Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство в Пловдив.

„ПЕСНИ И ТАНЦИ БЕЗ ГРАНИЦИ“

За категориите участници, за критериите за оценка, за заявките и таксите за участие и за програмата повечето инфопрмация на тел. 0379 71371,

0885 239 636; e-mail: nchprosveta@abv.bg. Крайният срок за подаване на заявките е 30 май 2019 г.

На 13 февруари на 91-годишна възраст почина

ТОНЧО МИХАЙЛОВ

ПОЧИНА ТОНЧО МИХАЙЛОВ

Роден е на 19 юни 1927 г. в Кърджали. Син е на Мара Михайлова – първата българска журналистка в Кърджали, издавала вестници в Гюмюрджина, писателка, изтъкната тракийска деятелка, основателка на Тракийския женски съюз. Достойният ѝ син Тончо Михайлов е

човек с ярка биография и живот оставил следи в съвременната история на България и нейното икономическо развитие. Известен с благотворителната дейност в интерес на тракийци и хората от района на Кърджали.

ПОКЛОН ПРЕД ПАМЕТТА МУ!

ПРЕДСТОЯЩО

ВЕЧЕР, ПОСВЕТЕНА НА АРХ. БОЯН ЧИНКОВ

На 25 февруари т.г. (понеделник) от 17 ч. в салона на СТДБ на ул. „Стефан Караджа“ 7А в София ще се отбележи 120-годишнината от рождението на архитект Боян Чинков – Царят на вицовете (1899–1979). Роден в с. Карлуково, Ахъчелебийско (дн. Славейно, Смолянско), учи в родното си село и в Гюмюрджина, където завършва гимназия през 1919 г. Продължава образованието си в Грац (Австрия), където следва архитектура, а по-късно се прехвърля във висшето техническо училище в Берлин (Германия), което успешно завършва през 1925 г. Завръща се в България и се установява в гр. Пловдив, където работи като архитект. По негови проекти са построени множество сгради в Пловдив, Асеновград, Смолян, Златоград, Крумовград, Карлово, Белово и др. През годините, сред своите приятели арх. Чинков се утвърдил като разказвач на вицове, част от които критикували политическия строй. По време на социализма за разпространението на такива вицове авторът им бил осъден на 5 години затвор и излежал част от присъдата в Старозагорския затвор (1964–1964 г.). Според някои източници причина за предсрочното му освобождаване било застъпничеството от страна на тогавашния френски президент ген. Шарл Дьо Гол. Умира през 1979 г. На надгробната му плоча в Пловдив пише: „Тук почива царят на вицовете“. За съжаление, арх. Чинков не оставя писмено наследство (книга или други публикации с вицове). До днес са запазени една малка част от вицовете му и те са ярък пример за отстоявана гражданска позиция в трудни политически времена.

Честито!

Централното ръководство на Съюза на тракийските дружества в България и редакционната колегия на вестник „Тракия“ честитят на рождениците на Съюза през месец март:

- Трендафил Василев – София ..... 1 март 1940 г.
- Стоян Беев – Средец ..... 1 март 1931 г.
- Хубен Стефанов – Хасково ..... 4 март 1959 г.
- проф. Иван Филчев – София ..... 5 март 1923 г.
- Станка Димитрова – с. Осеново ..... 6 март 1968 г.
- Митрополит Киприан – Стара Загора ..... 8 март 1976 г.
- Петко Станков – София ..... 13 март 1938 г.
- Гинка Николова – София ..... 15 март 1945 г.
- Руска Иванова – София ..... 15 март 1943 г.
- Еню Димитров – София ..... 16 март 1940 г.
- Милена Николова – Созопол ..... 21 март 1975 г.
- проф. Тодор Кирев – София ..... 25 март 1933 г.
- Ненко Желязков – Бургас ..... 26 март 1933 г.
- Антоанета Йотова – София ..... 27 март 1960 г.
- Петя Колева – Стара Загора ..... 28 март 1996 г.

СБОГОМ НА ЕЛИН ДЕЛИБАШЕВ

Почина учителят Елин Делибашев от милото на сърцето ми родопско село Црънча. Той бе син на Салих Делибашев – мой и на Серафим Северняк приятел и литературен герой от съвместната ни книга „Ден днешен“, издадена през 1970 година. Няма да го забравя дордето и аз светувам!

НИКОЛА ИНДЖОВ

ТРАКИЯ – Орган на Съюза на тракийските дружества в България – София 1000, ул. „Стефан Караджа“ 7-А, тел.: 02/987 48 96 Печат: НЮЗПРИНТ ЕООД

Абонирайте се!

Каталожен номер

759

Издава: Върховният комитет

Редакционна колегия: чл.-кор. на БАН Васил ПРОДАНОВ, Иван ГАЙДАРОВ -зам. гл. редактор, проф. Иван ФИЛЧЕВ, Елена АЛЕКОВА, Никола ИНДЖОВ и Хубен СТЕФАНОВ; Главен редактор: Тодор КОРУЕВ e-mail: vesttrakia@abv.bg, stdb_sofia@abv.bg, тел.02/986 71 26; факс:02/987 57 53

БАНКОВА СМЕТКА
СТДБ (за вестника)

IBAN: BG34STSA93000001682816 BIC: STSABGSG
Банка ДСК ЕАД, клон 1, ул. „Княз Ал. Батенберг“ – София 1000

КОРЕСПОНДЕНТИ: Недка ГОСПОДИНОВА (Перник) – 076/60 13 67; Димитринка СМОЛЕВА (София) – 02/412 12 36, 0886 746 044; Златка Янева (Сливен) – 0897601560; Анета Георгиева (Хасково) - 0894 044 420; Веска Ламбова (Шумен) – 0877 71 85 03; Мария ИВАНОВА (Ямбол) – 046/66 35 40

Изпращайте текстове не по-дълги от 4 стандартни машинописни страници (1800 знака). Хонорари за публикуването им не се дават.

Към родния край на моя дядо – Димотика и Софлу

ВЕНЦИСЛАВ СТАЙКОВ

Най-после съдбата ме води към град Димотика (Дидимотихо) в Северна Гърция. Казвам най-после, защото това е едно от местата, което искам да посетя още от дете. Заради моя любим дядо Георги. Той е баща на майка ми. Това е неговия роден край. Родом е от Софлу, което се намира на по-малко от 30 км от Димотика.

С колко истории и разкази от мои роднини съм закърмен за тези български места. Но както времето се променя, така и историята винаги се е променяла в полза на един или друг народ. Имам усещането, че само нашият български народ е бил губещ. Затова и пътувам с нескрито любопитство да видя местата и да разбера чрез историческите документи какво се е случвало по тези земи преди хилядолетия, има ли връзка със земите по сегашните ни граници и останало ли е нещо, което да свързва народите ни, освен пътищата, които служат за търговски обмен.

Пътуваме с автобус, който побира 57 човека. Само трима липсват, за да се попълни квотата. Всички сме се събрали за един ден, който ще ни върне преди стотици години и дори преди хилядолетия. Пътуваме и се надяваме да научим още нещо за земите, където са живели нашите прадеди. В автобуса има хора на различна възраст, от най-малкия, който е само на седем, до най-старите, които не си казват годините. Но всички сме заредени с усещането, че ще ни се случи нещо чудно. Че ще се докоснем до древни места. И ще открием нови приятели.

Първо групата ни разглежда Златната църква. Наречена е така заради пищната ѝ украса от 14-каратово злато. Вътрешността е богато изрисувана и красиво украсена. Заслужава си да бъде посетена и разгледана като архитектурно постижение, дори ако човек не е религиозен. Но по-важно е, че тя е една от многото прекрасни църкви в околността, които сперничат по красота и грациозност на джамията на Баязид. Попадаме тук в момент, когато джамията се реставрира.

Истинското име на църквата е „Света Богородица“, построена само за две години в началото на деветдесетте. Изграждането ѝ се наложило за удобство, защото останалите църкви са в старата част на Димотика – на хълма. При съставянето на плана ѝ

важно условие било да бъде по-голяма по площ и по-висока от джамията в центъра, която е една от основните забележителности на града.

в началото на 1668 г. или повече от триста години след завладяването на града от турците, крепостта е била на двама братя – Димо и Дука. Тези

Гръцкото име на Димотика означава стени близнаци. Имало е две селища на двата близки хълма около града. Но според турския пътешественик Евлия Челеби, който е пътувал по тези места

двама неверници построили заедно крепост, откъдето се получило и погрешното наименование Димодука. Историята на този град е много дълга. Той става български в 813 година след превземането му от хан Крум, за което в столицата Плиска е издигната паметна колона, съхранявана днес в Археологическия музей в София. Българското господство е утвърдено и от цар Симеон Велики. В началото на XIII век кръстоносците овладяват града. Само 20 години след възстановяването на българската държава в 1206 г. цар Калоян отново превзема града. Българското господство е утвърдено от цар Иван Асен II.

„почетна столица“. Ето така излиза, че градчето през вековете е било столица на три империи.

Нашата група попадна на много интересно скално селище, което започва от най-долното ниво, където се намира река Луда река, и се „изкачва“ по трапецовидното очертание на хълма. То може би е създадено преди много хилядолетия, когато траките или прототраките са обитавали тези места. Най-интересното е, че тук се преплитат години и история. Има наслагвания на исторически пластове. Както в земята, така и в съзнанието на хората. (в. „Нов живот“)

Снимки: Венцислав СТАЙКОВ